

var tilladte. Begundelsen herfor var, at der manglede en systematisk naturvidenskabelig viden om følgerne af en bevidst udsætning af nye arter i et givent miljø. Internationalt var der også bred enighed om, at udsætning af genetisk modificerede organismer krævede vurdering fra sag til sag.

I den mellemliggende periode er der på verdensplan blevet gennemført over 200 udsætningsforsøg med genetisk modificerede organismer. Cirka en trediedel af disse udsætningsforsøg er sket i Europa. De hidtidige udsætningsforsøg har primært omfattet genetisk modificerede planter og mikroorganismer, men også virus og enkelte dyr har været forsøgsudsat. I Danmark er der i 1990 blevet gennemført udsætningsforsøg med 2 forskellige genetisk modificerede sukkerroer.

Miljøministeriet har siden lovens vedtagelse i 1986 foretaget videnopbygning inden for økologi og sikkerhed i relation til udsætning af genetisk modificerede organismer, og ministeriet har herigennem opbygget viden og ekspertise i vurderingen af eventuelle konsekvenser ved udsætning af genetisk modificerede organismer.

På baggrund af behandlingen af de 2 ansøgninger om udsætning i miljøet af de genetisk modificerede sukkerroer har miljømyndighederne opnået de første vigtige administrative erfaringer. Dette erfaringsgrundlag skal sammenholdt med den nødvendige tekniske videnopbygning, som ministeriet løbende foretager i disse år, medvirke til en fortsat kvalificeret sagsbehandling af kommende udsætningsansøgninger.

Det skal iøvrigt bemærkes, at Landbrugsministeriets forskningsinstitutioner har opbygget generel viden om anvendelsen af genteknologi på husdyr- og planteområdet. Statens Planteavlsvforsøg deltog således i behandlingen af ansøgningen om udsætning af de genetisk modificerede sukkerroer i 1989.

På den baggrund er der nu opbygget så megen viden, at det under alle omstændigheder skønnes rigtigst at ændre den gældende forbudsbestemmelse til en godkendelsesbestemmelse, idet dog den gældende praksis for udsætningssager opretholdes.

Der er siden vedtagelsen af loven i 1986 godkendt omkring 20 industrielle produktioner, der for hovedpartens vedkommende har været produktion af industrienzymmer. Produktionen foregår typisk i store anlæg, hvor produktionstankene kan være op til 160 m³.

Når risikovurderingen har vist, at der ikke vil være effekter på miljøet, er der blevet givet tilladelse til udledning af begrænset mængder af de genetisk modificerede organismer.

Administrationen af loven har givet myndighederne mulighed for at sikre miljøet og samtidig ikke givet

unødigt restriktive vilkår for industriel produktion. Dette gælder udledninger eller overførsler af såvel mikroorganismer som andre organismer.

Der er opbygget ekspertise i Miljøministeriet, hvilket har effektiviseret sagsbehandlingen, og myndighedernes sagsbehandlingstid er nu normalt omkring 2 måneder.

6. Afgrænsning til anden lovgivning

Formålet med dette lovforslag er fortsat alene at sikre miljø, natur og sundhed i relation til det ydre miljø. Der er således ikke tale om beskyttelse af arbejdsmiljø, som sker efter den gældende arbejdsmiljølovgivning.

Spørgsmålet om husdyrsundhed og plantesundhed i forbindelse med genetisk modificerede organismer henhører under lovgivningen på disse områder, lov nr. 814 af 21. december 1988 om husdyrsygdomme og lov om handel med frø, såsæd, læggekartofler og planter, lovbekendtgørelse nr. 798 af 11. december 1987.

I praksis vil vurderingen af genetisk modificerede organismer derfor skulle finde sted både efter lovforslagets regler og andre ministeriers lovgivning.

Lovforslaget omhandler ikke anvendelse af genteknologi på mennesker. Området er reguleret ved lov om oprettelse af Etisk Råd, og regulering af visse biomedicinske forsøg, lov nr. 353 af 3. juni 1987, som er ændret ved lov nr. 315 af 16. maj 1990. Loven administreres af Sundhedsministeriet, jf. Kgl. res. af 10. september 1987.

I forbindelse med spørgsmålet om udsætning af genetisk modificerede organismer bemærkes, at den omstændighed, at der er meddelt en generel godkendelse til udsætning naturligvis ikke medfører, at øvrige regler automatisk sættes ud af kraft. Såfremt der efter anden lovgivning kræves godkendelse, tilladelse e.lign. vil dette naturligvis fortsat være gældende.

7. Hørte myndigheder og organisationer

Det foreliggende lovforslag har været genstand for høring af:

Arbejdsministeriet, Fiskeriministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigsministeriet, Industriministeriet, Justitsministeriet, Landbrugsministeriet, Statsministeriet, Skatteministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Administrations- og Personaledepartementet, Budgetdepartementet, Sundhedsministeriet, Levnedsmiddelstyrelsen, Sundhedsstyrelsen, Statens Seruminstitut, Direktoratet for Arbejdstilsynet, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Miljøundersøgelser, Patentdirektoratet, Forbrugerstyrelsen, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Dansk Arbejdsgiverforening, Danmarks Sportsfiskerfor-